

Apropå Europadagen:

Landskapet som mänsklig rättighet

Plötsligt såg vi svensk partidebatt öppna sig mot tre samtidiga Europaval i TV-studion i söndags. Frågor vidgades. På samma vis borde Skånelandskapets retsamma tendens att gå över kommungränserna uppmärksammas mer, tycker Eva Salevid, som vill lyfta debatten om landskapet

Väl att en öppning nu anas om Pyttebron, som Ängelholmarna folkomröstade om. Men nu måste debatten hyfsas. För snart inbjuds Ängelhoms invånare till en ny workshop – logiskt hophörande med två tidigare för politiker och tjänstemän. Liksom i Helsingborg handlar det nu om stadens hjärta: stationsområdet!

Vad är Porten mot Ängelholm, F10 eller Järnvägens Museum om inte lokala och regionala hjärtefrågor? Jämför det kulturmiljöarbete som enligt Eva Thulin presenterades i KF redan 1987 eller tidiga rapporter (2003, 2008) från Regionmuseet om Projekt Barkåkra, som olika tjänstemän haft på sina bord sen start. Frågan är: tar politikerna intryck av tungt faktamaterial om kulturmiljön, när de ska besluta? Nog så viktigt, för idag ser vi hur dialogen mellan de valda och deras representanter prövas: Frankrike, Grekland...

En stad hänger förstås ihop med sitt omgivande landskap. Att inte låta kommuninvånarna se problematiken är kortsiktigt, som den nu pågående ansvarsdebatten efter Saltkristallerna visat. När ska både tjänstemän och politiker fatta att historiska miljöer vinner på att möta lokalbefolkningens synpunkter på skisstadiet? Riktigt dåliga förslag luftas då och kan sållas bort i öppen debatt, teknokratiska tankar avslöjas för vad de är.

”Flytta fokus, så att fler inser att landskapet helt enkelt är en territoriell bit av de mänskliga rättigheterna! Det är innebörden i den i Sverige nu ratificerade Europeiska landskapskonventionen.”

Det krävs också bättre grävande journalistik, som kan visa vad som avhandlas mellan länsstyrelse och region i bl a landskapsfrågor. Det är orimligt att, som HD informerar 23 april, LST ”tar hänsyn om” kulturhistorien - men ingen ansvarar för politiken kring den! Utan bra politisk styrning över landskapet regionalt, kommer lokala – alltför ofta okunniga politiker – fortsätta ta kortsiktiga beslut.

”Transitregionen” Skånes alltmer utsatta kulturmiljöer kräver bara de mycket god politik! Färjeläget i Helsingborg, logistikområdet runt Väla, som Ängelholm nu tycks redo importera med exakt samma banalisering av landskapet som grannen visat upp, som följd, kräver ett

nytt tänkande. Offra inte fler känsliga kulturmiljöer, bara för att dessa aldrig lyfts upp i offentlig debatt.

Ännu handlar denna av slentrian mest om konsultproducerade gamla och nya trafikplaner. I tanken att det alltid ska vara politiker, som presenterar paketlösningar för medborgarna: "*All inclusive*": trafik, byggnader – och ibland helt ogrundade förhoppningar om massor av nya jobb... Tidiga medborgardialoger ger bättre analys. Och i krisens Europa ser vi att bättre analys är exakt vad medborgarna nu efterfrågar.

Ge allmänheten chans till insyn i en process, som den ju i hög grad påverkas av. Vilket värde har planer, som inte tål en granskning, om nu allmänheten skulle få för sig att sätta sig på bakhasorna?

Annars sitter vi där med bara fler politikerföraktande invånare och fortsatt överklagande-, läs: "tjyvnypskultur". Manegen har krattats för nya kommunala, partipolitiska konvulsioner i namn av "samhällsplanering", "val 2014" -

- medan Slättens landskap, som t ex Regionmuseets Barkåkraprojekt beskriver det, Stjärnswärds landskap med Ängeltofta gods från 1700-talet, Parkslottet i Valhall och Barkåkra kyrkby i möte med Kustens landskap – Skälderviken, Skepparkroken – nästan som av misstag hittar in i debatten.

Nog är ett vackert landskap också värt en mässa.

Eva Salevid (3776 tck)

En CIVILSCAPE Partner

www.civilscape.eu/landscapecitizens.se

www.coe.int/europeanlandscapeconvention